

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๑๐ แห่งราชวงศ์จักรี

ฝ่ายวิชาการ สถาบันผู้คิด

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๑๐ แห่งราชวงศ์จักรี

ฝ่ายวิชาการ สถาพรบุ๊คส์

มนุษย์สร้างคำพูดขึ้นมา ชีตเขียนถ้อยคำลงบนแผ่นดินเหนียว ฝืนหนัง ไม้ไผ่ และ
กระดองเต่า

การค้นพบกระดาษและการพิมพ์ ทำให้หนังสือมีรูปลักษณะที่พกพาได้สะดวก
และเผยแพร่ไปในวงกว้างอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนในประวัติศาสตร์ การพิมพ์ช่วย
สถาปนาภาษาของแต่ละชาติให้มั่นคง ช่วยให้ภาษาของสามัญชนแพร่หลาย ทำให้คน
อ่านออกเขียนได้เพิ่มสูงขึ้น และขยายวงกว้างออกไปนอกวงผู้นำและนักบวช

และแท้จริงแล้ว การพิมพ์หนังสือคือการเปลี่ยนแปลงอย่างถึงรากถึงโคน
ทั้งทางความคิดและสังคม

ทศมินทรราชสดุดี

สรวมชีพถวายอาศิรวาท	แต่องค์ภูวนาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	
ฟ้ารุ่งเรืองรามงานทั่ว	งามทุกษัตริย์
บานคลี่รับอรุณอันสมัย	
ประณตทศมินทร์ทรงชัย	สืบราชวงศ์ไกร
จักรีศรีศักดิ์อัครบวร	
พระคือองค์เอกอติศร	มหาวชิราลงกรณ
บดินทรเทพยวรางกูร	
พระราชกรณียกิจจรรย	สมพระบารมีทุน
สืบสานศาสตร์พระราชา	
ทั้งโครงการจิตอาสา	ราษฎร์ร่วมพัฒนา
ต่างรู้คุณค่าร่วมงาน	
พระอัจฉริยภาพประการ	เช่นการbinเชี่ยวชาญ
อีกดนตรีกีฬาจรย	
พระเดชพระคุณสูงส่ง	ร่มฉัตรร่ม
ทวยไทยท้าวหน้าสาธุการ	
สรวมศรีไตรรัตน์ชัชวาล	แต่พระภูบาล
ทรงพระเจริญนิรันดร์เทอญ	

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า บริษัทสถาพรบุ๊คส์ จำกัด
(รองศาสตราจารย์ประพนธ์ เรืองณรงค์ ประพันธ์)

ลำดับที่ ๑๒๙๔

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

เรียบเรียง : ฝ่ายวิชาการ สถาพรบุ๊คส์

พิมพ์ครั้งแรก : กรกฎาคม ๒๕๖๒

ราคา ๙๖๕ บาท

พิมพ์โฆษณาครั้งนี้ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมายแล้ว
© สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. ๒๕๕๘
ไม่อนุญาตให้สแกนหนังสือ หรือคัดลอกเนื้อหาส่วนหนึ่งส่วนใดเพื่อสร้างฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากสำนักพิมพ์และเจ้าของลิขสิทธิ์แล้วเท่านั้น

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว.-- กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊คส์, ๒๕๖๒.
๒๕๖ หน้า.

๑. มหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร, สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, ๒๕๕๕-
I. ชื่อเรื่อง.

๙๒๓.๑๕๙๓

ISBN 978-616-00-3748-3

เจ้าของ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา : บริษัทสถาพรบุ๊คส์ จำกัด

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร/บรรณาธิการอำนวยการ : วรพันธ์ โลกิตสถาพร

กรรมการผู้จัดการ : ดร. สุภัตชญา โลกิตสถาพร

ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ/บรรณาธิการบริหาร : เจตยา โลกิตสถาพร

ที่ปรึกษาด้านบรรณาธิการ : รศ. ประพนธ์ เรืองณรงค์ ผู้จัดการฝ่ายขาย : กิ่งแก้ว ลิขะไชย

บรรณาธิการสร้างสรรค์ : พัชรี้ แต่แดงเพชร หัวหน้ากองบรรณาธิการคัสดรนวนิยาย : พัทธพร บุญสูง

ผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร : สุริยกานต์ พรหมมงคล

บรรณาธิการเล่ม : บุญเอก พุกกะวัฒนา พิสูจน์อักษร : สุนันทา สุนันท์ภักดี

ออกแบบปก/จัดรูปเล่ม : เซนนิสา เพ็ญวงศ์

พิมพ์ที่ บริษัทพิมพ์ดี จำกัด

จัดจำหน่ายทั่วประเทศโดย บริษัทสถาพรบุ๊คส์ จำกัด

๑๘ ซอยลาดปลาเค้า ๖๓ ถนนลาดปลาเค้า แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ ๑๐๒๒๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๔๐ ๓๘๕๕-๖ โทรสาร ๐ ๒๕๔๐ ๓๘๗๐

กองบรรณาธิการ : spbbooks@hotmail.com

กองบรรณาธิการคัสดรนวนิยาย : satapornbooks.editor@gmail.com

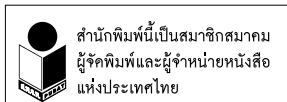
ฝ่ายสำนักงาน : info@satapornbooks.com

www.satapornbooks.com

หากท่านผู้อ่านพบหนังสือไม่ได้มาตรฐาน เช่น หน้ากระดาษสลับกัน หน้าขาดหาย การเข้าเล่มไม่สมบูรณ์

สำนักพิมพ์ยินดีรับผิดชอบเปลี่ยนหนังสือใหม่ให้ท่าน โปรดติดต่อและส่งหนังสือคืน

พร้อมระบุรายละเอียดการชำรุดไปตามที่อยู่ด้านบน หรือ โทร. ๐ ๒๕๔๐ ๓๘๕๕-๖ ต่อ ๒๑, ๕๔, ๕๖

คำนำสำนักพิมพ์

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์ที่ ๑๐ แห่งราชวงศ์จักรี ทรงเจริญรอยพระยุคลบาทพระบาทสมเด็จพระชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานัปการ เพื่อให้ประชาชนของพระองค์อยู่เย็นเป็นสุข ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ผู้เปี่ยมด้วยพระอัจฉริยภาพและพระปรีชาสามารถในด้านต่างๆ ยิ่งความปลื้มปิติแก่พสกนิกรชาวไทย ทรงเป็นดังแสงสว่างให้แก่บ้านเมือง ชาวประชาอยู่ร่วมเย็นเป็นสุขด้วยพระบารมีและพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์

หนังสือ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว นี้ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพระราชประวัติ พระราชพิธี พระราชกรณียกิจ และพระอัจฉริยภาพด้านต่างๆ ของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และเรียบเรียงพร้อมจัดภาพประกอบอันหาชมได้ยาก

สำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นบันทึกประวัติศาสตร์หน้าใหม่แก่ชาวไทย ในการเฉลิมฉลองแผ่นดินพระมหากษัตริย์พระองค์ใหม่แห่งสยามประเทศ

สำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์

สารบัญ

บทที่ ๑ เสด็จพระราชสมภพ

พระราชพิธีสมโภชเดือนและขึ้นพระอู่
เฉลิมพระนาม เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ

๑๐

๑๓

๑๖

บทที่ ๒ เจ้าฟ้าชายในวัยเยาว์

พระเชษฐภคินี-พระขนิษฐภคินี
น้องน้อยของพี่ชาย
ของเล่น-ของสะสมส่วนพระองค์

๒๒

๒๔

๓๑

๓๕

บทที่ ๓ ทรงศึกษาวิชาการ

โรงเรียนจิตรลดา
ทรงศึกษาต่อต่างประเทศ

๔๐

๔๑

๕๐

บทที่ ๔ สยามมกุฎราชกุมาร

พระราชพิธีจารึกพระสุพรรณบัฏและพระราชลัญจกร
พระราชพิธีศรีสัจปานกาล การเสกน้ำพระพิพัฒน์สัตยา
พระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ
เป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร
ทรงพระผนวช

๕๘

๖๑

๖๒

๖๔

๗๐

บทที่ ๕ พระอัจฉริยภาพ

ด้านกีฬา
ด้านภาษาและวรรณศิลป์
ด้านดนตรี
ด้านศิลปะ
พระอิสริยยศ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่างประเทศ
พระยศทหาร

๘๐

๘๑

๘๖

๙๐

๙๓

๑๐๑

๑๐๓

๑๐๖

๑๐๘

บทที่ ๖ พระราชสันตติวงศ์

๑๑๒

บทที่ ๗ วีรกษัตริย์นักการทหาร

วีรกษัตริย์แห่งสมรภูมิต้าหมากแข้ง

กษัตริย์จ้าวเวหา-เจ้าฟ้านักบิน

เทียวบินพิเศษมหาฤๅษ

๑๓๐

๑๓๒

๑๓๙

๑๔๔

บทที่ ๘ พระราชกรณียกิจ

ด้านการศึกษา

โรงเรียนในพระราชูปถัมภ์

ทุนการศึกษาพระราชทาน

๑๔๘

๑๕๐

๑๕๒

๑๕๖

ด้านสังคมสงเคราะห์

๑๕๘

ด้านการแพทย์และสาธารณสุข

๑๖๒

โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช

๑๖๒

ด้านศาสนา

๑๖๗

ด้านการต่างประเทศ

๑๗๔

ด้านเกษตรกรรม

๑๗๗

ด้านกีฬา

๑๘๑

ปั่นเพื่อแม่ (Bike for Mom)

๑๘๒

ปั่นเพื่อพ่อ (Bike for Dad)

๑๘๕

บทที่ ๙ สืบสานศาสตร์พระราชา

โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ

๑๘๘

๑๙๒

โครงการเกษตรวิชญา

๑๙๔

โครงการอ่างเก็บน้ำนฤบดินทรจินดา (โครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)

๑๙๖

โครงการจิตอาสาพระราชทาน ตามแนวพระราชดำริ “เราทำความดีด้วยหัวใจ”

๒๐๐

อุ่นไอรัก คลายความหนาว สายน้ำแห่งรัตนโกสินทร์

๒๐๖

บทที่ ๑๐ พระราชพิธีบรมราชาภิเษก

๒๑๒

พระราชกรณียกิจและเหตุการณ์สำคัญ

๒๕๐

บรรณานุกรม

๒๕๔

ลำดับ
พระบรมวงศานุวงศ์
ในปัจจุบัน

ฉบับสังเขป

สมเด็จพระนางเจ้าสุภัททันตาภุมารัฎฐิน
พระบรมราชเทวี

สมเด็จพระนางเจ้าสว่างวัฒนา พระบรมราชเทวี
(สมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี
พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า)

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม
พระบรมราชชนก

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา
สิริวัฒนาพรรณวดี

พระเจ้าวรวงศ์เธอ
พระองค์เจ้าโสมสวลี
กรมหมื่นสุทธนารีนาถ

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๑๐

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา
นเรนทิราเทพยวดี

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี
นารีรัตนราชกัญญา

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๕

สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี พระบรมราชินีนาถ
(สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ
พระบรมราชชนนีพันปีหลวง)

สมเด็จพระนางเจ้าสุชมालมารศรี
พระอัครราชเทวี

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๖

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๗

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล
รัชกาลที่ ๘

พระบาทสมเด็จพระชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
รัชกาลที่ ๙

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา
พัชรสุรทิพย์มลิชน
พระบรมราชินี

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ
เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี
กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

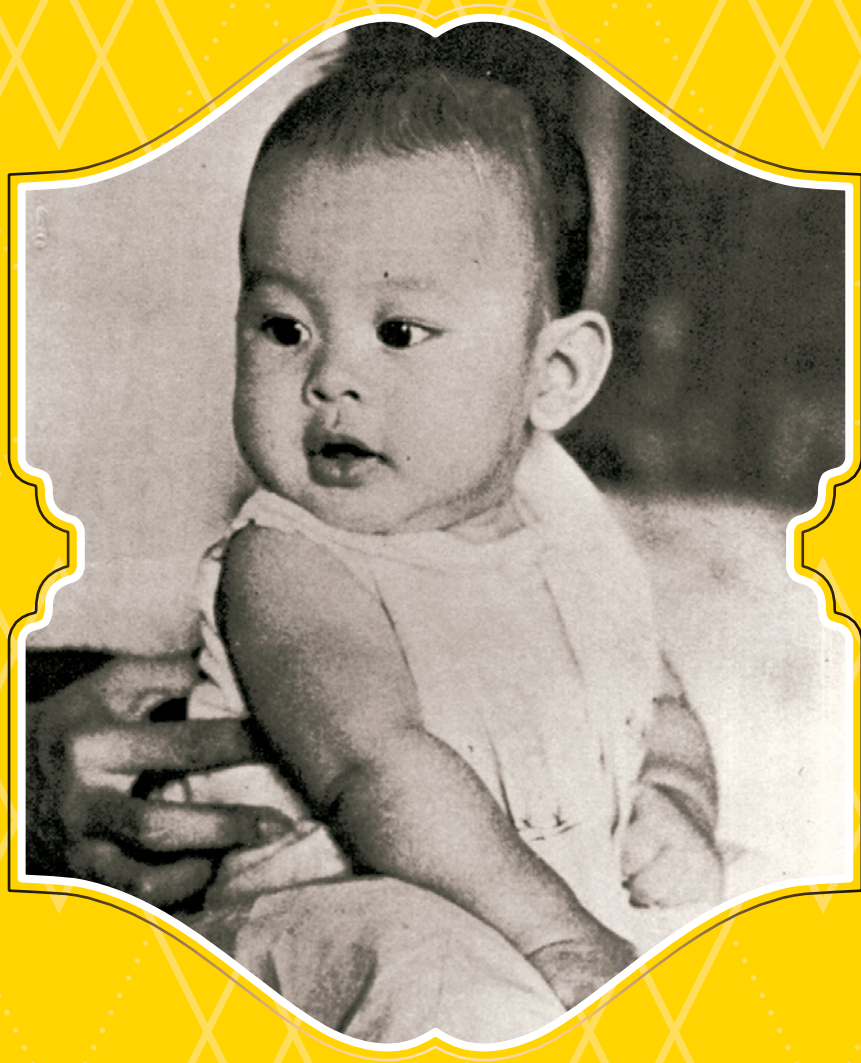
สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติ
มหาวชิโรตตมางกูร สิริวิบูลยราชกุมาร

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากิตติยาภรทติยกุล

๑

เสด็จพระราชสมภพ

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อแรกประสูติ

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชสมภพ เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เวลา ๑๗ นาฬิกา ๔๕ นาที ตรงกับวันขึ้น ๖ ค่ำ เดือน ๙ ปีมะโรง ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระองค์เป็นพระราชโอรสพระองค์เดียวใน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

หม่อมราชวงศ์สุนนชาติ สวัสดิกุล ได้บอกเล่าในหนังสือ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ซึ่งกรมศิลปากรจัดพิมพ์ เนื่องในพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร วันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ความว่า

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
ขณะทรงพระเยาว์

“...วันนี้ครีမ်ฟ้าครีမ်ฝนตั้งแต่เช้า ฝนไม่ได้ตกมานาน นายแพทย์ผู้ถวายการประสูติเข้าประจำที่ สักครู่ก็ประสูติ พระราชกุมาร เวลา ๑๗ นาฬิกา กับ ๔๕ นาที ในนาทีเดียวกันนั่นเอง ฝนที่แล้งมาตลอดฤดูก็เริ่มโปรยปรายละอองลงมา ดูคล้ายๆ ฟ้าก็รู้เห็นเป็นใจกับการประสูติครั้งนี้ อารามดีใจสมประสงค์ของดวงใจทุกๆ ดวง นายแพทย์ผู้ถวายการประสูติ ซึ่งพร้อมที่จะบอกแก่ที่ประชุม ณ พระที่นั่งอัมพรสถานว่า พระราชโอรส หรือ พระราชธิดา กล่าวออกมาด้วยเสียงอันตื้นตัน กังวานว่า ผู้ชาย แทนที่จะว่า พระราชโอรส ฝนโปรยอยู่ตลอดเวลา แตรสังข์ดุริยางค์เริ่มประโคม ทหารบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี ปืนใหญ่ทั้งบกและเรือยิงสลุด ๒๑ นัด เสียงขโยหรีองอยู่นั้นหวั่นไหว ดวงใจทุกๆ ดวงของประชาชนทั้งประเทศพร้อมกันตั้งจิตอธิษฐาน ขอให้ทุกๆ พระองค์ทรงพระเจริญ ขอให้สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอพระองค์น้อยจงทรงพระเกษมสำราญ”

นายแพทย์หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์
แพทย์ผู้ถวายพระประสูติกาล

แพทย์ผู้ถวายพระประสูติกาลคือ นายแพทย์หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ พยาบาลเป็นหัวหน้าพยาบาลจากโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ๓ คน คือ ท่านผู้หญิง ถวิลหวัง ทุตริยะโพธิ์ คุณอาบอุไร สุคันธนาถ และท่านผู้หญิงประเทือง คชภักดี ขณะพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรพระราชทานน้ำพระมหาสังข์แก่พระราชโอรสตามพระราชประเพณี เมื่อเวลา ๑๗.๔๕ น. ของวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๕ นั้น น้ำหนักพระองค์ซึ่งได้ ๖ ปอนด์ และได้ทรงถ่ายพระรูปใ้พระหัตถ์พระราชทานแก่ประชาชนผ่านทาง หนังสือพิมพ์รายวันทุกฉบับด้วย

ท่านผู้หญิงประเทือง
คชภักดี

ท่านผู้หญิงถวิลหวัง
ทุตริยะโพธิ์

ต้นรวงผึ้ง : ต้นไม้ประจำพระองค์ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

เช้าวันประสูติได้เกิดเหตุการณ์ที่เป็นนิมิตหมาย อันดี คือ ต้นรวงผึ้งที่หน้าห้องบรรทมของพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ซึ่งเป็นพรรณไม้ที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเป็นอันมาก และได้ทรงปลูกไว้ด้วยพระหัตถ์อยู่หลายต้น ทุกต้นออกดอกบานสะพรั่งพร้อมกัน และมีละอองฝนโปรยปรายลงมา แสดงถึงศุภนิมิตที่จะมีพระประสูติกาลในวันนั้น จึงเป็นที่มาของพรรณไม้ประจำพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ดอกรวงผึ้งมีสีเหลืองซึ่งเป็นสีประจำวันพระราชสมภพ และผลิดอกช่วงวันพระราชสมภพพอดี เมื่อพระองค์เสด็จฯ กอปรพระราชกรณียกิจตามสถานที่ต่างๆ ก็จะทรงปลูกต้นรวงผึ้งพระราชทานไว้เพื่อเป็นตัวแทนแห่งพระองค์ท่านและเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ราษฎร

ต้นรวงผึ้ง ต้นไม้ประจำพระองค์พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
ดอกมีสีเหลืองซึ่งเป็นสีประจำวันพระราชสมภพ

พระราชพิธีสมโภชเดือนและขึ้นพระอู่

เมื่อสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจริญพระชนมายุได้ ๑ เดือน กับ ๑๘ วัน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกอบพระราชพิธีสมโภชเดือน และขึ้นพระอู่ วันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต เวลา ๑๖.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชดำเนิน ณ ห้องพระราชพิธี พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ทรงศีล โดยสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ทรงเป็นประธาน พร้อมด้วยพระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๑๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์ จบแล้วถวายอดิเรก ถวายพระพรลา

ต่อมาเวลา ๑๘.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชดำเนิน ณ ห้องพระราชพิธี พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการ ทรงศีลแต่พระสงฆ์สมณศักดิ์ ๑๐ รูป แล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระมหาราชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณประกอบพิธีน้ำสรงที่พระชั้นสาคร พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงหลังพระเต้าน้ำพระพุทธมนต์ลงในพระชั้นสาคร จากนั้นพระมหาราชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณ ลอยกรงกุ่ม ปลาทอง ปลาเงิน มะพร้าวทองและมะพร้าวเงิน ลงในพระชั้นสาคร

ครั้นถึงพระฤกษ์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงหลัง น้ำพระมหาสังข์พระราชทานแต่สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ แล้วทรงจรดพระกรไกรไทยชลีบพระเกศา ทรงหลัง น้ำพระพุทธมนต์เทพมนต์จากพระเต้าพระราชทาน ทรงเจิมพระราชทาน ทรงผูกด้ายพระขวัญ พระสงฆ์ เจริญชัยมงคลคาถา พราหมณ์เป่าสังข์ พนักงาน

ภาษามาลาแกว่งบัณเฑาะว์ ชาวพนักงานประโคมฆ้องชัย แตรสังข์ และดุริยางค์

เสร็จแล้วพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระเคนจตุปัจจัยไทยธรรมแก่พระสงฆ์ พระสงฆ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา

จากนั้นทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระมหาราชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณถวายน้ำเทพมนต์ที่พระหัตถ์สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ และแขวนพระอุปัชฌาย์พระอู่ แล้ววางเครื่องมงคลราชพิธีลงในพระอู่ รดน้ำสังข์และเจิมพระอู่ตาม แล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เชิญเสด็จสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอบรรทมในพระอู่ พระมหาราชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณอ่านเวทชัยมงคลนี้ สวดคาถาสรรเสริญเปิดศิวาลัยไกรลาส พระครูพราหมณ์ถวายแห่กล่อม พนักงานภาษามาลาแกว่ง บัณเฑาะว์ ชาวพนักงานประโคมฆ้องชัย แตรสังข์ และดุริยางค์ เสร็จแล้วพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พราหมณ์เบิกแว่น พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าทูลละอองธุลีพระบาทเวียนเทียนสมโภชครบรอบตามพระราชประเพณี สภาวัฒนธรรมแห่งชาติได้จัดขับไม้มโหรีขับกล่อมถวายพระพรในวาระนี้ด้วย ในการนี้ มีการถ่ายทอดเสียงในพระราชพิธีทางวิทยุไปทั่วประเทศ

พระพี่เลี้ยงถวายการดูแลระหว่างยังเสวยพระกษิรธารา เป็นพยาบาลจากโรงพยาบาลใหญ่ในกรุงเทพฯ ๓ แห่ง คือ โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และโรงพยาบาลหญิง มีท่านผู้หญิงพรสม คุณทูลจินดา คุณวิไล อมาตยกุล ท่านผู้หญิงอภิรดี ยิ่งเจริญ (สกุลเดิม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา) ท่านผู้หญิงทวิ มณีบุตร และท่านอินทสรุริยา (คุณพระพี่เลี้ยงเนื่อง จินตคุลย์) พระพี่เลี้ยงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร แต่ครั้งยังทรงพระเยาว์ เป็นผู้ดูแลทั่วไป และมีนายแพทย์อรุณ เนตรศิริ เป็นผู้อำนวยการถวายคำปรึกษาในด้านนี้

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกอบพระราชพิธีสมโภชเดือนและขึ้นพระอู่

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ และ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
(พระอิสริยยศขณะนั้น)
ทรงฉายพระรูปร่วมกับ คุณวิไล อมาตยกุล พระพี่เลี้ยง

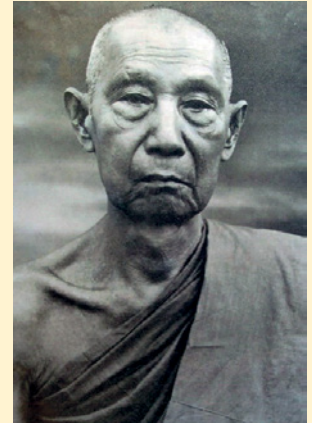

พลเอกหญิง ท่านผู้หญิงอภิรดี ยิ่งเจริญ
พระพี่เลี้ยงในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
เมื่อครั้งทรงพระเยาว์

เฉลิมพระนาม เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ

เมื่อสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอทรงเจริญพระชนมายุได้ ๑ พรรษา พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชหัตถเลขาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ วัดบวรนิเวศราชวรวิหาร ทรงขนานพระนามสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอพระองค์นี้ ซึ่งปรากฏโดยพระนามว่า

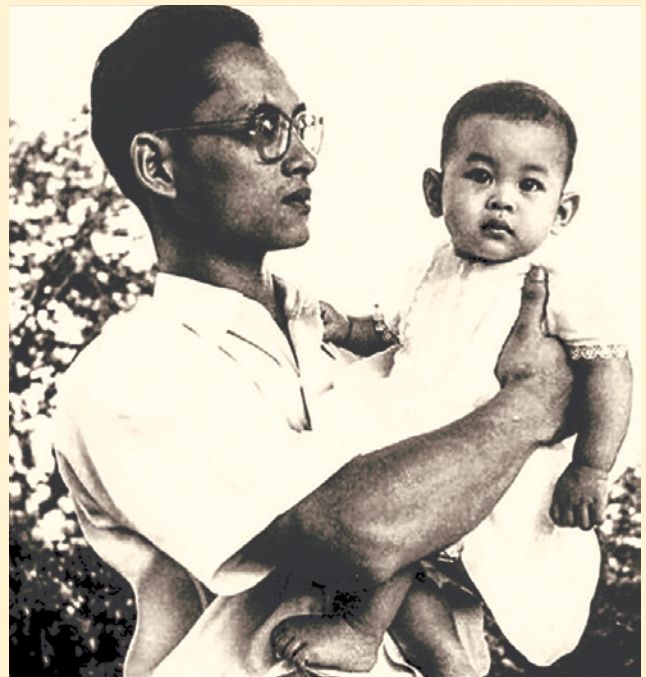
สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ	เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ
บรมจักรยาติศรสันตติวงศ์	เทเวศรรำรงสุบริบาล
อภิคุณูปการมhitลาดุลเดช	ภูมิพลนเรศวรางกูร
กิตติสิริสมบุรณ์ สวางควัฒน์	บรมชัตติยราชกุมาร

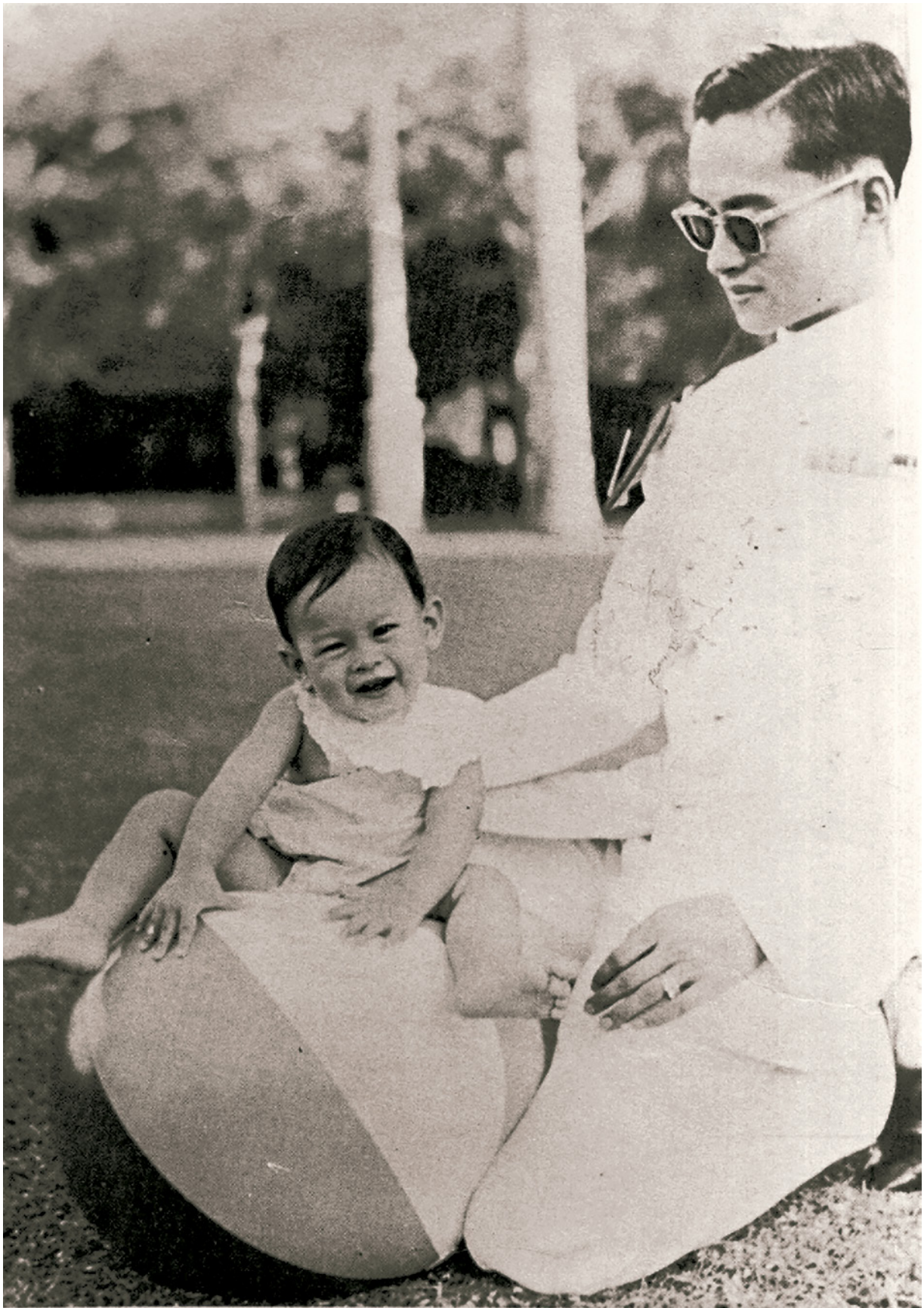
สมเด็จพระสังฆราชเจ้า
กรมหลวงวชิรญาณวงศ์

สมเด็จพระสังฆราชเจ้าทรงอธิบายว่า เป็นพระมงคลนามตามพระราชตระกูล คือได้เชิญพระนามฉายาในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ซึ่งปรากฏในขณะทรงพระผนวชว่า “วชิรญาณะ” ผสมกับ “อลงกรณ์” จากพระนาม “จุฬาลงกรณ์” ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕

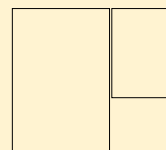
วชิราลงกรณ มีความหมายว่า “ทรงเครื่องเพชรนิลจินดา” หรืออาจแปลว่า “อสุณีบาต”

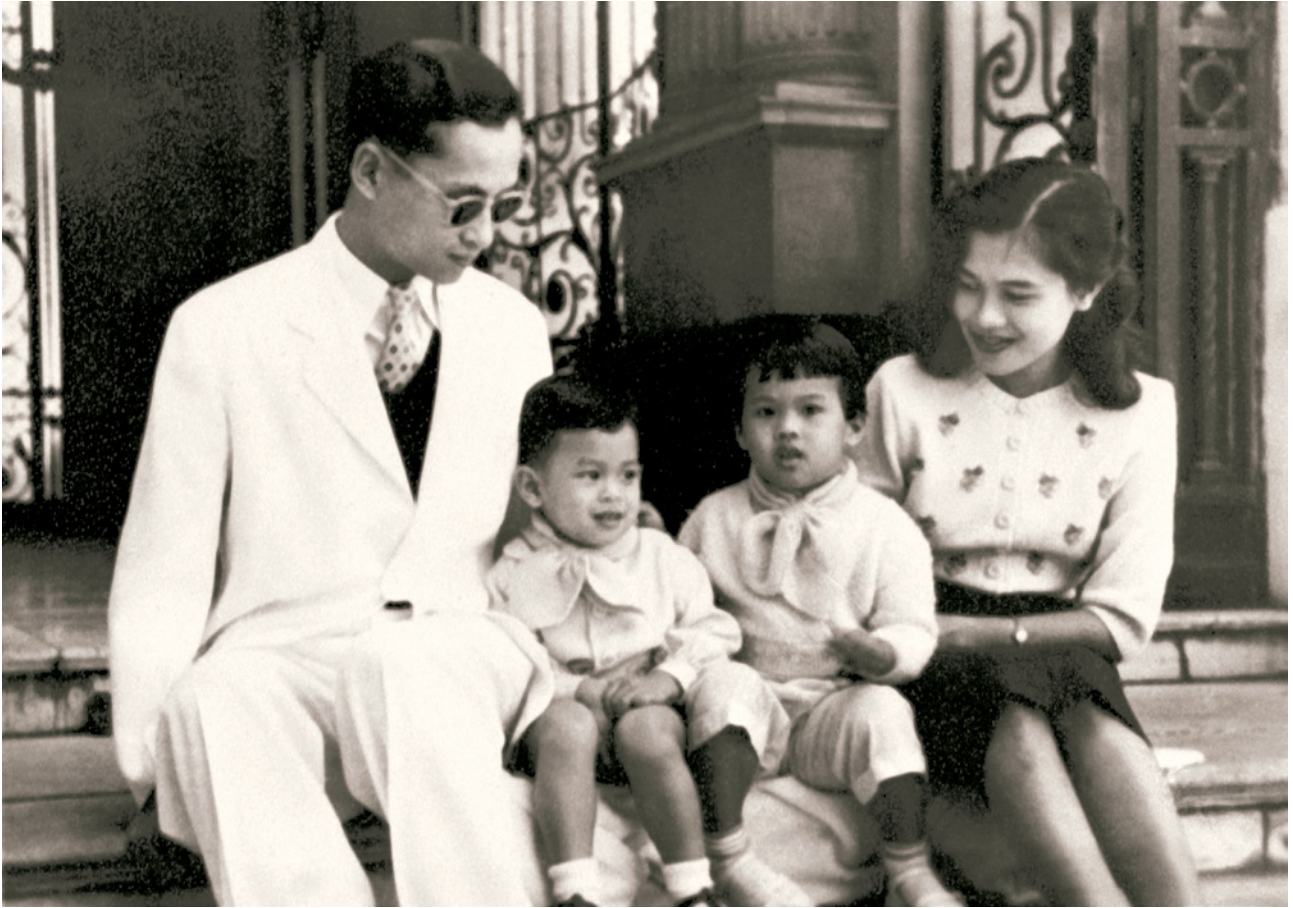
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
บรมนาถบพิตร
และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ

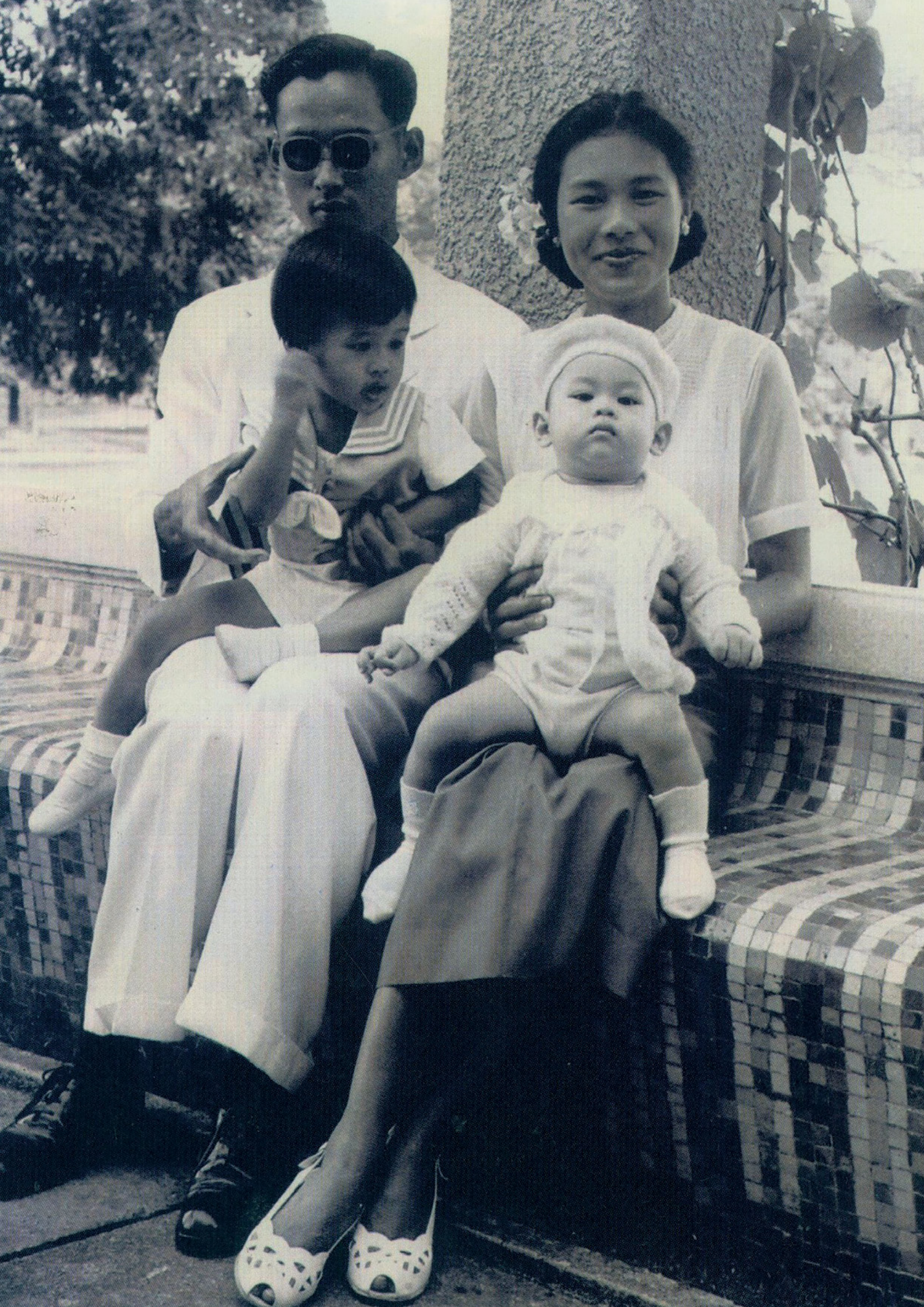
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ

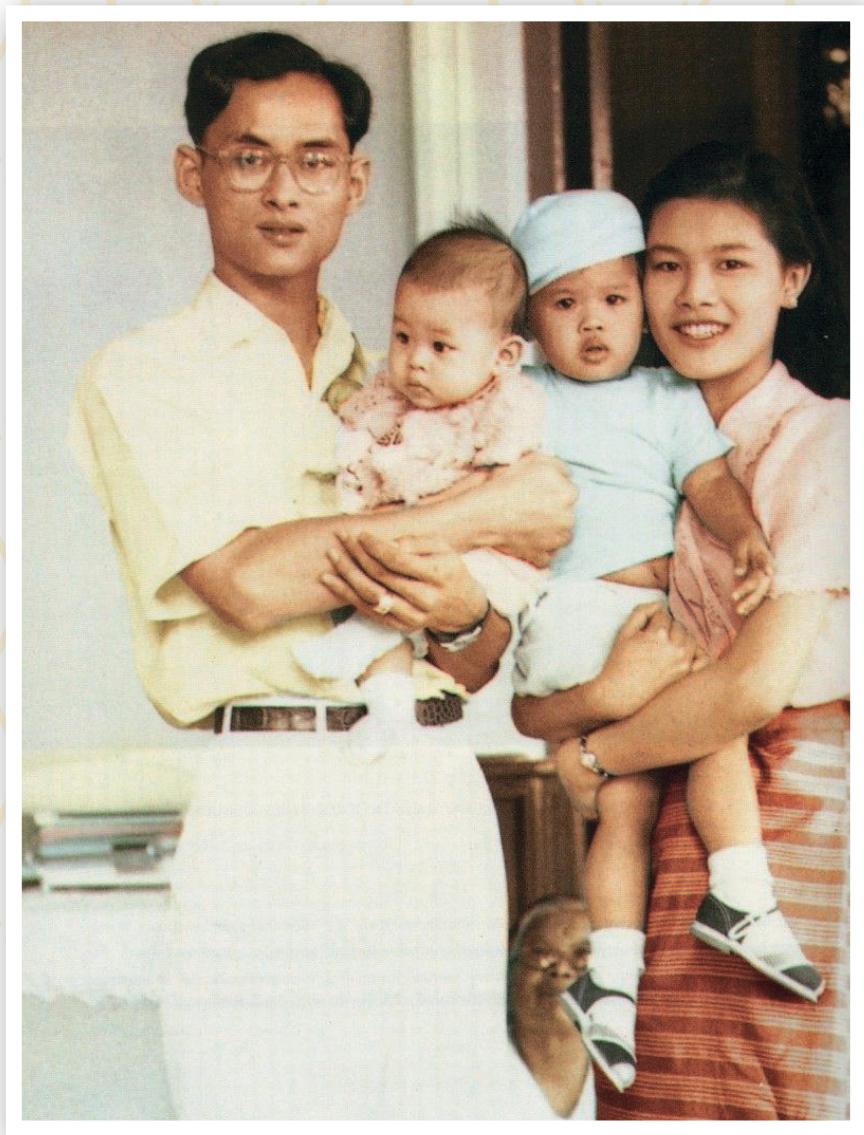

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ
เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ

ทรงฉายพระรูปพร้อมด้วยสมเด็จพระบรมชนกนาถ
สมเด็จพระบรมราชชนนี และพระโอรสเชษฐาภคินี

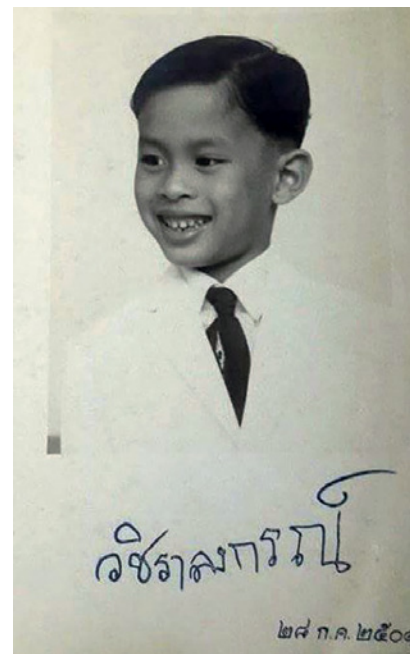
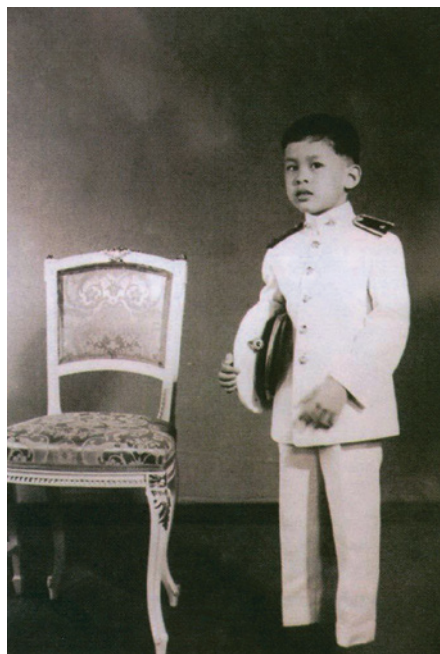

ทรงฉายพระรูปพร้อมด้วยสมเด็จพระบรมชนกนาถ
สมเด็จพระบรมราชชนนี และพระโสมนัสฯ

๒
เจ้าฟ้าชายในวัยเยาว์

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
เมื่อครั้งดำรงพระยศ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ

พระเชษฐภคินี-พระขนิษฐภคินี

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระเชษฐภคินี ๑ พระองค์ และมีพระขนิษฐภคินี ๒ พระองค์ คือ

ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี (พระนามเดิม สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี) เป็นพระราชธิดาพระองค์ใหญ่ในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร กับสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และเป็นพระโสทรเชษฐภคินีพระองค์เดียวในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ประสูติเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๔ ณ สถานพยาบาลมงซ์ซี (Clinique de Montchoisi) เมืองโลซาน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิรยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี เป็นพระราชธิดาในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร กับสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และเป็นพระโสทรกนิษฐภคินีในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันเสาร์ที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี พระราชธิดาพระองค์เล็กในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร กับสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และเป็นพระโสทรกนิษฐภคินีในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ประสูติเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต